

TRƯỜNG THPT CHUYÊN HÀ NỘI AMSTERDAM

Năm 2013

Bài 1. (2 điểm)

1. Điền các từ **tài đức, tài hoa, tài năng, tài trí** vào chỗ trống sao cho thích hợp:
 - a) Chúng ta cần phát hiện và bồi dưỡng những trẻ cho đất nước.
 - b) Em sẽ cố gắng để trở thành một người vẹn toàn.
 - c) Cách đối đáp của Giang Văn Minh khi đi sứ Trung Quốc đã cho thấy ông là người
 - d) Chúng tôi trầm trồ trước những nét chạm trổ
2. Nối các từ ở cột A với nghĩa tương ứng ở cột B.

A
Trung thành
Trung hậu
Trung Kiên
Trung thực

B
Một lòng một dạ gắn bó với lí tưởng, tổ chức hay một người nào đó.
Trước sau như một, không gì lay chuyển nổi.
Ăn ở nhân hậu, thành thật, trước sau như một.
Ngay thẳng, thật thà

Bài 2. (4 điểm) Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi:

[...] (1) Ngày hôm nay là ngày khai trường đầu tiên ở nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. (2) Tôi đã tưởng tượng thấy trước mắt cái cảnh nhộn nhịp, tưng bừng của ngày tựu trường ở khắp các nơi. (3) Các em hết thấy điều vui vẻ vì sau mấy tháng nghỉ học, sau bao nhiêu cuộc chuyển biến khác thường, các em lại được gặp thầy gặp bạn. (4) Nhưng sung sướng hơn nữa, từ giờ phút này giờ đi, các em bắt đầu được nhận một nền giáo dục hoàn toàn Việt Nam. (5) Các em được hưởng sự may mắn đó là nhờ sự hi sinh của biết bao nhiêu đồng bào các em. (6) Vậy các em nghĩ sao? [...] (**Thư gửi các học sinh - Hồ Chí Minh**)

1. Từ **Việt Nam** trong cụm từ "một nền giáo dục hoàn toàn Việt Nam" thuộc từ loại gì?.....
2. Câu (4) và câu (5) liên kết với nhau bằng phép liên kết nào? Nêu những từ ngữ thể hiện phép liên kết đó.
3. Theo em, tác giả đặt câu hỏi ở cuối đoạn trích nhằm mục đích gì?
4. Ghi lại tên một văn bản em đã được học cũng là lời tâm sự với các thiếu nhi được viết vào mùa thu độc lập đầu tiên của nước nhà và cho biết tên tác giả.

5. Tìm một câu thành ngữ hoặc tục ngữ có cặp từ trái nghĩa nói đến trẻ em.

Bài 3. (4,5 điểm) Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi:

[...] Giôn-xơn! Tội ác bay chồng chất Nhân danh ai Bay mang những B.52 Những na-pan, hơi độc Đến Việt Nam	Để đốt những nhà thương, trường học Giết những con người chỉ biết yêu thương Giết những trẻ em chỉ biết đến trường Giết những cánh đồng xanh bốn mùa hoa lá Và giết cả những dòng sông của thơ ca nhạc họa? [...] (Ê-mi-li, con ... - Tố Hữu)
--	---

1. Từ "**bay**" trong đoạn thơ trên thể hiện thái độ gì của tác giả? Tìm hai từ đồng nghĩa với từ đó?
2. Gạch chân dưới từ không cùng nhóm trong mỗi dãy từ được trích từ đoạn thơ trên:

a. na-pan, hơi độc, nhà thương, trường học	b. ai, để, và, của
--	--------------------
3. Đoạn thơ trên có những dòng thơ ngắn kết hợp với những dòng thơ dài chứa từ ngữ lặp lại. Cách viết đó của tác giả có tác dụng gì đối với việc thể hiện nội dung đoạn thơ?
4. Qua đoạn thơ, em cảm nhận được điều gì về vẻ đẹp của đất nước và con người Việt Nam?

Bài 4. (4,5 điểm) Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi:

[...] Pi-e lấy chuỗi ngọc đưa cho cô bé. Cô bé thốt lên:

- Đẹp quá! Xin chú gói lại cho cháu!

Pi-e ngạc nhiên:

- Ai sai cháu đi mua?

- Cháu mua tặng chị cháu nhân lễ Nô-en. Chị đã nuôi cháu từ khi mẹ cháu mất.

- Cháu có bao nhiêu tiền?

Cô bé mở khăn tay ra, đổ lên bàn một nắm xu:

- Cháu đã đập con lợn đất đấy!

Pi-e trầm ngâm nhìn cô bé. Rồi vừa cúi húi gỡ mảnh giấy ghi giá tiền, anh vừa hỏi:

- Cháu tên gì?

- Cháu là Gioan.

Anh đưa Gioan chuỗi ngọc gói trong bao lụa đỏ:

- Đừng đánh rơi nhé!

Cô bé mỉm cười rạng rỡ, chạy vụt đi. Cô đâu biết chuỗi ngọc này Pi-e dành để tặng vợ chưa cưới của mình, nhưng rồi một tai nạn giao thông đã cướp đi người anh yêu quý.
[...].

(Chuỗi ngọc lam - Phun-tơn O-xlơ)

1. Viết lại các câu cầu khiến có trong đoạn trích.
2. Nhân vật nào không xuất hiện trực tiếp trong đoạn trích trên nhưng lại rất quan trọng? Tình cảm của cô bé Gioan với nhân vật đó như thế nào?
3. Em hãy viết một đoạn văn bày tỏ cảm nghĩ của mình trước hình ảnh chú Pi-e thấy cô bé Gioan "mỉm cười rạng rỡ, chạy vụt đi".

Năm 2012

ĐỀ KIỂM TRA TUYỂN SINH VÀO LỚP 6

MÔN: TIẾNG VIỆT

Thời gian làm bài: 45 phút

Ngày thi: 15/06/2012

Bài 01.

1. Điền vào chỗ trống để hoàn thành các khái niệm sau:
 - a) Từ đồng âm là những từ giống nhau về âm nhưng
 - b) Từ nhiều nghĩa là từ có một nghĩa gốc và một hay một số nghĩa chuyển. Các nghĩa của từ nhiều nghĩa bao giờ cũng có
2. Dựa theo nghĩa của tiếng *truyền*, xếp các từ sau thành hai nhóm: *truyền thống*, *truyền bá*, *truyền tin*, *truyền nghề*
 - a) Truyền có nghĩa là trao lại cho người khác (thường thuộc thể hệ sau).
 - b) Truyền có nghĩa là lan rộng hoặc làm lan rộng ra cho nhiều người biết.
3. Tìm một câu tục ngữ thể hiện đạo lí tốt đẹp của ông cha ta

Bài 02.

Trái đất trẻ của bạn trẻ năm châu

Vàng, trắng, đen... dù da khác màu

Ta là nụ, là hoa của đất

Gió đấm hương thơm, nắng tô thắm sắc

Màu hoa nào cũng quý, cũng thơm!

Màu hoa nào cũng quý, cũng thơm!

(Bài ca về trái đất – Định Hải)

- a) Từ *ta* trong đoạn thơ dùng để chỉ ai? Từ đó thuộc từ loại nào?
- b) Đặt một câu có chứa từ đồng âm với từ *sắc* có trong đoạn thơ.
- c) Đoạn thơ trên sử dụng những biện pháp nghệ thuật nào?
- d) Em hãy nêu ý nghĩa của việc lặp lại câu cảm ở cuối đoạn thơ.

Bài 03.

1/ Thiên nhiên Hạ Long chẳng những kì vĩ mà còn duyên dáng. 2/ Nét duyên dáng

của Hạ Long chính là cái tươi mát của sông nước, cái rạng rỡ của đất trời. 3/ Sóng nước Hạ Long quanh năm trong xanh. 4/ Đất trời Hạ Long bốn mùa sáng nắng. 5/ Bốn mùa Hạ Long mang trên mình một màu xanh đậm thắm: xanh biếc của biển, xanh lam của núi, xanh lục của trời. 6/ Màu xanh ấy như trường cửu, lúc nào cũng bát ngát, cũng trẻ trung, cũng phơi phới.

7/ Núi non, sóng nước tươi đẹp của Hạ Long là một bộ phận của non sông Việt Nam gấm vóc mà nhân dân ta đời nọ tiếp đời kia mãi mãi giữ gìn.

(Vịnh Hạ Long – theo Thi Sảnh)

a) Chỉ rõ phép liên kết và từ ngữ có tác dụng liên kết trong các câu văn 3, 4, 5, 6.

b) Ghi lại các tính từ trong câu văn số 6. Việc đặt các tính từ gần nhau trong một câu văn có tác dụng gì trong việc miêu tả vẻ đẹp của thiên nhiên Hạ Long? Đó là vẻ đẹp như thế nào?

c) Câu văn số 5 là câu đơn hay câu ghép? Chép lại và xác định chủ ngữ, vị ngữ của câu văn đó.

Bài 04.

Tuổi thơ của tôi được nâng lên từ những cánh diều.

Chiều chiều, trên bãi thả, đám trẻ mục đồng chúng tôi hò hét nhau thả diều thi. Cánh diều mềm mại như cánh bướm. Chúng tôi vui sướng đến phát dại nhìn lên trời. Tiếng sáo diều vi vu trầm bổng. Sáo đơn, rồi sáo kép, sáo bè... như gọi thấp xuống những vì sao sớm.

Ban đêm, trên bãi thả diều thật không còn gì huyền ảo hơn. Có cảm giác diều đang trôi trên dải Ngân Hà. Bầu trời tự do đẹp như một thảm nhung khổng lồ. Có cái gì cứ cháy lên, cháy mãi trong tâm hồn chúng tôi. Sau này tôi mới hiểu đấy là khát vọng. Tôi đã ngửa cổ suốt một thời mới lớn để chờ đợi một nàng tiên áo xanh bay xuống từ trời và bao giờ cũng hi vọng khi tha thiết cầu xin: “Bay đi diều ơi! Bay đi!”. Cánh diều tuổi ngọc ngà bay đi, mang theo nỗi khát khao của tôi.

a) Bài văn trên có tên là gì? Của tác giả nào?

b) Em hãy giải nghĩa từ *khát vọng*.

c) Vì sao tác giả lại nói *Tuổi thơ của tôi được nâng lên từ những cánh diều*? Điều đó gợi cho em suy nghĩ gì về trò chơi thả diều của trẻ thơ?

d) Em hãy kể một số trò chơi dân gian của tuổi thơ mà em thích.

Bài 05.

Hãy viết một bài văn diễn tả khát vọng về nghề nghiệp của em trong tương lai.

Năm 2011

Thời gian làm bài: 45 phút

Ngày thi: 15/06/2011

BÀI 01 (3,5 điểm)

1/ Các từ ngữ được in đậm trong mỗi nhóm dưới đây có đặc điểm chung gì?

- a) **mênh mông, lộp độp, mềm mại, rào rào:**
- b) **nhi đồng, trẻ em, thiếu nhi, con trẻ:**
- c) **cánh buồm, cánh chim, cánh diều, cánh quạt:**
- d) **đồng nội, đồng hành, đồng tiền, trống đồng:**

2/ a/ Phân loại các từ có trong đoạn thơ sau:

Thuyền ta chằm chằm vào Ba Bể

*Núi dựng cheo leo, hồ lặng im
Lá rừng với gió ngân se sẽ
Họa tiếng lòng ta với tiếng chim.*
(Theo Hoàng Trung Thông)

Danh		từ:
Động		từ:
Đại		từ:
Tính		từ:
Quan	hệ	từ:

b/ Từ *họa* trong câu thơ *Họa tiếng lòng ta với tiếng chim* có nghĩa là gì?

BÀI 02 (4 điểm)

Tôi có một người bạn đồng hành quý báu từ ngày tôi là một đứa bé 11 tuổi. Đó là chiếc áo sơ mi vải Tô Châu, dày mịn, màu cổ úa.

Chiếc áo sờn vải của ba dưới bàn tay vén khéo của mẹ đã trở thành cái áo xinh xinh, trông rất oách của tôi.

[...] Mặc áo vào, tôi có cảm giác như vòng tay ba mạnh mẽ và yêu thương đang ôm lấy tôi, tôi như được dựa vào lồng ngực ấm áp của ba...

[...] Ba đã hi sinh trong một lần đi tuần tra biên giới, chưa kịp thấy tôi chững chạc như một anh lính tí hon trong cái áo mẹ chữa lại từ chiếc quần âu phục cũ của ba.

(Theo Phạm Lê Hải Châu)

1/ Ghi lại các từ láy có trong phần văn bản trên

2/ Chỉ ra phép liên kết câu có trong hai câu đầu của văn bản trên:

3/ Chủ ngữ trong câu *Đó là chiếc áo sơ mi vải Tô Châu, dày mịn, màu cổ úa*. Là:

4/ Theo em, dấu ba chấm (...) nằm ở cuối câu *Mặc áo vào, tôi có cảm giác như vòng tay ba mạnh mẽ và yêu thương đang ôm lấy tôi, tôi như được dựa vào lồng ngực ấm áp của ba...* thể hiện tình cảm của nhân vật tôi như thế nào?

BÀI 03 (3 điểm)

<i>... Đi qua thời ấu thơ</i>	<i>Hạnh phúc khó khăn hơn</i>
<i>Bao điều bay đi mất</i>	<i>Mọi điều con đã thấy</i>
<i>Chỉ còn trong đời thật</i>	<i>Nhưng là con giành lấy</i>
<i>Tiếng người nói với con</i>	<i>Từ hai bàn tay con.</i>

(Theo Vũ Đình Minh)

1/ Giải nghĩa từ *bay* trong đoạn thơ trên và cho biết từ này mang nghĩa gốc hay nghĩa chuyển?

2/ Đoạn thơ trên là lời tâm sự của ai với người con? Em hiểu như thế nào về ý thơ *Hạnh phúc khó khăn hơn*?

BÀI 04 (4.5 điểm)

*Tôi yêu truyện cổ nước tôi
Vừa nhân hậu lại tuyệt vời sâu xa
Thương người rồi mới thương ta
Yêu nhau dù mấy cách xa cũng tìm
Ở hiền thì lại gặp hiền
Người ngay thì được phật, tiên độ trì.*

*[...] Đời cha ông với đời tôi
Như con sông với chân trời đã xa
Chỉ còn truyện cổ thiết tha
Cho tôi nhận mặt ông cha của mình.
[...] Tôi nghe truyện cổ thắm thì
Lời ông cha dạy cũng vì đời sau.*

1/ Những đoạn thơ trên nằm trong bài thơ
của tác giả

2/ Bài thơ trên gợi cho em nhớ tới những truyện cổ Việt Nam nào?

3/ Câu thơ *Ở hiền thì lại gặp hiền* gợi cho em nghĩ tới câu tục ngữ nào?

4/ Từ những đoạn thơ trên, em hãy viết một đoạn văn diễn tả cảm nhận về bài thơ và ý nghĩa của việc đọc truyện cổ nước mình.

Năm 2010

Thời gian làm bài: 45 phút

Ngày thi: 16/06/2010

BÀI 01. (5 điểm)

1/ Các từ được gạch chân trong mỗi nhóm dưới đây có quan hệ với nhau như thế nào?

a/ mực nước biển, lọ mực, cá mực, khăng khăng một mực. Đó là các từ:

b/ hoa xuân, hoa tay, hoa điểm mười, hoa văn. Đó là các từ:

c/ rúc rích, thì thào, ào ào, tích tắc. Đó là các từ:

d/ ngật ngưỡng, lênh khênh, chót vót, đủng đỉnh. Đó là các từ:

2/ Tìm cặp từ đồng nghĩa hoặc trái nghĩa, điền vào chỗ trống để hoàn thành các thành ngữ sau:

a/ Bóc	cẩn	c/ Tay	tay
b/	được.....	d/ Trống đánh	kèn thổi
ấy			

3/ Đọc kĩ khổ thơ sau:

*Câu hát căng buồm với gió khơi
Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời
Mặt trời đội biển nhô màu mới
Mắt cá huy hoàng muôn dặm phơi.*

(Đoàn thuyền đánh cá – Huy Cận)

a/ Tìm những từ ngữ thuộc chủ đề thiên nhiên trong khổ thơ trên:

b/ Nhà thơ muốn nói tới điều gì qua câu thơ: “Đoàn thuyền chạy đua cùng mặt trời”? Tại sao nhà thơ có thể tưởng tượng ra cảnh chạy đua giữa đoàn thuyền đánh cá với mặt trời? Trong đoạn trả lời cần dùng phép nối để liên kết câu, gạch chân từ ngữ thể hiện phép nối đó.

BÀI 02 (5 điểm): Đọc kĩ phần văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

(1)Ngày qua, trong sương thu ẩm ướt và mưa rây bụi mùa đông, những chùm hoa khép miệng bắt đầu kết trái. (2)Thảo quả chín dần. (3)Dưới đáy rừng, tựa như đột ngột, bỗng rực lên những chùm thảo quả đỏ chon chót, như chứa lửa, chứa nắng. (4)Rừng ngập hương thơm. (5)Rừng sáng như có lửa hắt lên từ dưới đáy rừng.

(6) *Rừng say ngây và ấm nóng.* (7) *Thảo quả như những đốm lửa hồng, ngày qua ngày lại thấp thêm nhiều ngọn mới, nhấp nháy vui mắt.*

1/ a – Phần văn bản trên trích trong bài của tác giả

b - Em hãy chuyển hai câu (4) và (5) thành một câu ghép:

c – Câu đơn có nhiều vị ngữ là câu số:

a - Ghi ra các từ láy có trong đoạn văn:

b - Phân tích các thành phần trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ trong câu số (3):

2/ a - Đoạn văn trên thuộc thể loại miêu tả hay kể chuyện? Vì sao?

b - Tại sao nhà văn lại so sánh *Thảo quả như những đốm lửa hồng, ngày qua ngày... nhấp nháy vui mắt?*

BÀI 03. (5 điểm) Đọc kĩ đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi:

Hà Nội có chong chóng

Hà Nội có HỒ Gươm

Mấy năm giặc bắn phá

Cứ tự quay trong nhà

Nước xanh như pha mực

Ba Đình vẫn xanh cây

Không cần trời nổi gió

Bên hồ ngọn tháp bút

Trắng vàng chùa Một Cột

Không cần bạn chạy xa

Viết thơ lên trời cao

Phủ Tây Hồ hoa bay...

(Hà Nội – Trần Đăng Khoa)

– Cái *chong chóng* mà nhà thơ nói đến ở đoạn thơ trên là cái gì?

– Em hiểu thế nào về hình ảnh *ngọn Tháp Bút viết thơ lên trời cao?*

1/ Nhà thơ nói đến *xanh cây, trắng vàng, hoa...* ở Ba Đình, chùa Một Cột, phủ Tây Hồ có phải chỉ nói đến cảnh đẹp Hà Nội hay còn để nói đến điều gì khác nữa? Nếu có thì đó là điều gì?

2/ Hãy gạch chân ba từ trong số các từ sau đã thể hiện chính xác nhất thái độ, tình cảm của nhà thơ đối với Hà Nội: *lạ lùng, ca ngợi, thích thú, ngạc nhiên, say mê, tự hào.*

3/ Dựa vào đoạn thơ trên, em hãy viết một đoạn văn ngắn (6 đến 8 dòng) về Thủ đô trước thềm Đại lễ “1000 năm Thăng Long – Hà Nội”.

Năm 2009

BÀI 01. (5 điểm)

1/ Gạch chân những từ không cùng hệ thống trong các dãy từ sau:

a/ *xanh tươi, xanh lơ, xanh ngắt, xanh um, xanh lè*

b/ *lênh khênh, lách tách, hồng hào, dong dỏng, gầy gò*

c/ *xách, vác, khênh, cầ, khiêng*

2/ Tìm những cặp từ trái nghĩa để điền vào chỗ trống trong các câu tục ngữ, thành ngữ sau:

a/ *Đi hỏi* *về nhà hỏi*

c/ *Khoai đất* *mạ đất*

b/ *kính* *nhường*

d/ *Thức* *dậy*

3/ Trong hai câu thơ của Bác Hồ:

Mùa xuân là tết trồng cây

Làm cho đất nước càng ngày càng xuân.

a/ Từ *xuân* được dùng là từ đồng nghĩa, từ đồng âm khác nghĩa hay là từ nhiều nghĩa?

b/ Từ *xuân* trong từng câu thơ là danh từ, động từ, tính từ?

c/ Tại sao việc *trồng cây* lại làm cho đất nước càng ngày càng *xuân*?

BÀI 02. (2,5 điểm)

(1)*Đến tháng năm thì những cây phượng đón lấy lửa ấy, chạy tiếp cuộc chạy tiếp sức của các loài hoa trong thành phố, báo hiệu những ngày nghỉ hè thoải mái của chúng tôi sắp đến.*

(2)*Nắng trời vừa bắt đầu gay gắt thì sắc hoa như muốn giảm đi độ chói chang của mình.* (3)*Hoa phượng màu hồng pha da cam chứ không đỏ gắt như vông như gạo.* (4)*Đến cái anh bằng lăng thì đã vừa hồng vừa tím.* (Vân Long)

1/ Trong đoạn văn trên câu nào là câu ghép? Chỉ rõ các cụm chủ - vị trong câu ghép đó.

2/ Cụm từ *báo hiệu những ngày nghỉ hè thoải mái của chúng tôi sắp đến* là thành phần gì của câu?

3/ Quan hệ từ *thì* trong các câu (1), (2), (4) nối những thành phần gì của câu?

Câu (1): Quan hệ từ *thì* nối: với

Câu (2): Quan hệ từ *thì* nối: với

Câu (4): Quan hệ từ *thì* nối: với

BÀI 03. (3,5 điểm)

Cây rơm như một cây nắm khổng lồ không chân. Cây rơm đứng từ mùa gặt này đến mùa gặt tiếp sau. Cây rơm dâng dần thịt mình cho lửa đỏ hồng căn bếp, cho bữa ăn rét mướt của trâu bò.

Vậy mà nó vẫn nồng nàn hương vị và đầy đủ sự ấm áp của quê nhà.

(Phạm Đức)

1/ Trong đoạn văn trên, tác giả đã sử dụng những phép liên kết và biện pháp nghệ thuật nào?

2/ Vì sao tác giả cảm nhận được ở cây rơm *nồng nàn hương vị* và *sự ấm áp của quê nhà*?

BÀI 04. (4 điểm)

<i>Dưới vỏ một cành bàng</i>	<i>Chợt một tiếng chim kêu:</i>	<i>Mầm non vừa nghe thấy</i>
<i>Còn một vài lá đỏ</i>	<i>- Chiếp, chiu, chiu! Xuân tới!</i>	<i>Vội bật chiếc vỏ rơi</i>
<i>Một mầm non nho nhỏ</i>	<i>Tức thì trăm ngọn suối</i>	<i>Nó đứng dậy giữa trời</i>
<i>Còn nằm ép lặng im.</i>	<i>Nổi róc rách reo mừng</i>	<i>Khoác áo màu xanh biếc.</i>
<i>...</i>	<i>Tức thì ngàn chim muông</i>	
	<i>Nổi hát ca vang dậy...</i>	

Những đoạn thơ trên nằm trong bài thơ
của tác giả

1/ Từ *mầm non* trong bài được dùng với nghĩa gốc hay nghĩa chuyển?

- 2/ Từ những đoạn thơ trên em hãy viết một đoạn văn diễn tả cảm nhận của em về bài thơ (khoảng 5 đến 7 câu).

Năm 2008

BÀI 01. (3,5 điểm)

(1) Cà Mau đất xốp. (2) Mùa nắng, đất nẻ chân chim, nền nhà cũng rạn nứt. (3) Trên cái đất phập phều và lầy lội, đông như thế, cây đứng lẻ khó mà chống nổi với những cơn thịnh nộ của trời. (4) Cây bình bát, cây bần cũng phải quây quần thành chòm, thành rặng; rễ phải dài, phải cắm sâu vào lòng đất. (5) Nhiều nhất là đước. (6) Đước mọc san sát đến tận mũi đất cuối cùng, thẳng đuột như hàng hà sa số cây dù xanh cắm trên bãi. (Mai Văn Tạo)

a/ Đoạn văn trên có ... từ láy; ... câu đơn; ... câu ghép. (1,5 điểm).

b/ Xác định thành phần chủ ngữ, vị ngữ và trạng ngữ trong câu văn số 3. (1,5 điểm)

c/ Tác giả đã sử dụng biện pháp nghệ thuật gì trong câu văn số 3? Câu văn số 6? (0,5 điểm)

– Câu văn số 3, tác giả sử dụng biện pháp nghệ thuật

– Câu văn số 6, tác giả sử dụng biện pháp nghệ thuật

BÀI 02. (1 điểm) Điền cặp từ trái nghĩa vào các thành ngữ:

a/ Kính	yêu	c/ Trước	sau
b/ Gần	xa	d/ Khơi	lộng

BÀI 03. (1 điểm) Điền cặp từ đồng nghĩa vào các thành ngữ:

a/ Ăn có	chơi có	c/ Vườn	nhà
b/ Càng cay nghiệt	càng oan trái	d/ Năm	tháng

.....

BÀI 04. (1,5 điểm)

a/ Giải thích thành ngữ *Quê cha đất tổ*. (0,5 điểm)

b/ Đặt một câu có thành ngữ *Quê cha đất tổ*. (0,25 điểm)

c/ Tìm một thành ngữ khác cùng nghĩa với *Quê cha đất tổ*. (0,25 điểm)

d/ Tìm một thành ngữ khác trái nghĩa với *Quê cha đất tổ*. (0,5 điểm)

BÀI 05. (1 điểm) Đặt câu với các cặp quan hệ từ:

a/ Không những ... mà còn ... (0,25 điểm)

b/ Vì ... nên ... (0,25 điểm)

c/ Bao nhiêu ... bấy nhiêu ... (0,25 điểm)

d/ Mặc dù ... vẫn ... (0,25 điểm)

BÀI 06 (2,75 điểm) Cho đoạn văn sau:

Loanh quanh trong rừng, chúng tôi đi vào một lối đầy nấm dại, một thành phố nấm lúp xúp dưới bóng cây thưa. Những chiếc nấm to bằng cái ấm tích, màu sặc sỡ rực lên. Mỗi chiếc nấm là một lâu đài kiến trúc tân kì. Tôi có cảm giác mình là một người khổng lồ đi lạc vào kinh đô của vương quốc những người tí hon. Đền đài, miếu mạo, cung điện của họ lúp xúp dưới chân.

a/ Đoạn văn trên trích trong tác phẩm nào? Tác giả là ai? (0,5 điểm)

b/ Giải nghĩa các từ *tân kì*, *vương quốc*. (0,5 điểm)

c/ Từ *lúp xúp* có thể thay thế cho từ *lúp xúp* trong đoạn văn trên được không? Tại sao? (0,5 điểm)

d/ Trong đoạn văn, tác giả đã sử dụng các biện pháp nghệ thuật nào để miêu tả những cây nấm rừng? (0,25 điểm) Nêu rõ tác dụng của những biện pháp nghệ thuật đó. (1 điểm)

BÀI 07. (4,25 điểm)

a/ Chép lại khổ thơ cuối trong bài *Cửa sông* của tác giả Quang Huy.(0,5 điểm)

b/ Từ *cửa* trong khổ thơ em vừa chép có mấy nghĩa? Đó là những nghĩa nào? (0,75 điểm)

c/ Đặt một câu ghép có trạng ngữ chỉ nơi chốn và có từ *cửa sông*. (0,5 điểm)

d/ Tìm hai thành ngữ trong đó có từ *cửa* được dùng với nghĩa gốc. (0,5 điểm)

e/ Viết một đoạn văn từ 5 đến 7 câu nói rõ cảm nhận của em về khổ thơ này. (2 điểm)

Năm 2007

BÀI 01 (4 điểm) Cho đoạn văn:

(1)*Nắng trưa đã rọi xuống đỉnh đầu mà rừng sâu vẫn ẩm lạnh, ánh nắng lọt qua lá trong xanh.* (2)*Chúng tôi đi đến đâu, rừng rào rào chuyển động đến đấy.* (3)*Những con vượn bạc má ôm con gọn ghẽ chuyển nhanh như tia chớp.* (4)*Những con chồn sóc với chùm lông đuôi to đẹp vút qua không kịp đưa mắt nhìn theo.*

(5)*Sau một hồi len lách mãi miết, rẽ bụi rậm, chúng tôi nhìn thấy một bãi cây khộp.* (6)*Rừng khộp hiện ra trước mắt chúng tôi, lá úa vàng như cảnh mùa thu.* (7)*Tôi dụi mắt.* (8)*Những sắc vàng động đậy.* (9)*Mấy con mang vàng hết như màu lá khộp đang ăn cỏ non.* (10)*Những chiếc chân vàng giẫm trên thảm lá vàng và sắc nắng cũng rực vàng trên lưng nó.* (11)*Chỉ có mấy vạt cỏ xanh biếc là rực lên giữa cái gang sơn vàng rọi...*

(Nguyễn Phan Hách)

a/ Tìm các từ láy trong đoạn văn trên.

b/ Tìm hai thành ngữ có sử dụng biện pháp so sánh: *Nhanh như.....; Nhanh như.....*

c/ Hãy gạch chân một từ không cùng nhóm trong dãy từ sau:

trong xanh, xanh biếc, vàng rọi, sắc vàng, ẩm lạnh

d/ Tìm trong đoạn văn trên những câu ghép. Câu số:

.....

BÀI 02. (2 điểm)

a/ Em hãy chép lại khổ thơ đầu trong bài thơ *Hạt gạo làng ta* và cho biết tên tác giả.

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

b/ Tại sao nhà thơ lại cảm thấy trong hạt gạo có *lời mẹ hát, ngọt bùi đắng cay*?

BÀI 03 (2 điểm)

a/ Em hãy điền các dấu câu thích hợp để đoạn văn sau đúng ngữ pháp và chính tả:

... *Tất cả được một màu vàng trù phú đầm ấm lạ lùng không còn có cảm giác héo tàn hanh hao lúc sắp bước vào mùa đông hơi thở của đất trời mặt nước thơm thơm nhẹ nhàng không nắng không mưa hồ như không ai tưởng đến ngày hay đêm mà chỉ mãi miết đi gặt kéo đá cất rạ chia thóc hợp tác xã ai cũng vậy cứ buông bát đĩa lại đi ngay cứ trở dậy là ra đồng ngay.* (Tô Hoài)

b/ Tìm những từ trái nghĩa với từ *héo tàn*:

BÀI 04. (2 điểm) Cho đoạn thơ sau:

- (1) Chiều đi học về
- (2) Chúng em qua ngôi nhà xây dờ
- (3) Giàn giáo tựa cái lồng che chở
- (4) Trụ bê tông nhú lên như một mầm cây
- (5) Bác thợ nề ra về còn hươ hươ cái bay
- (6) Tạm biệt!
- (7) Ngôi nhà tựa vào nền trời sẫm biếc

- (8) *Thở ra mùi vôi vữa nồng hăng*
(9) *Ngôi nhà giống bài thơ sắp làm xong*
(10) *Là bức tranh còn nguyên màu vôi, gạch...*

(Đồng Xuân Lan)

- a/ Tìm nghĩa của từ *tựa* trong câu thơ số 3:

b/ Tìm nghĩa của từ *tựa* trong câu thơ số 7:

c/ Tìm các câu thơ có sử dụng biện pháp so sánh. Câu số:

BÀI 05. (2 điểm) Cho đoạn văn sau:

Làng quê tôi đã khuất hẳn nhưng tôi vẫn dăm dăm nhìn theo. Tôi đã đi nhiều nơi, đóng quân nhiều chỗ phong cảnh đẹp hơn đây nhiều, nhân dân coi tôi như người làng và cũng có những người yêu tôi tha thiết, nhưng sao sức quyến rũ, nhớ thương vẫn không mãnh liệt, day dứt bằng mảnh đất cọc cần này.

(Theo Nguyễn Khải)

- a/ Tìm những từ ngữ thay thế cho cụm từ *làng quê tôi* trong đoạn văn trên.

b/ Hãy chép một bài ca dao nói về tình yêu quê hương:

BÀI 06 (3 điểm) Cho đoạn thơ:

*Trời xanh đây là của chúng ta
Núi rừng đây là của chúng ta
Những cánh đồng thơm mát
Những ngả đường bát ngát
Những dòng sông đỏ nặng phù sa.
Nước chúng ta,
Nước những người chưa bao giờ khuất
Đêm đêm rì rầm trong tiếng đất
Những buổi ngày xưa vọng nói về.*

(Nguyễn Đình Thi)

Đoạn thơ trên gợi cho em suy nghĩ gì về đất nước và con người Việt Nam? (Học sinh trả lời ngắn gọn trong một đoạn văn không quá 10 câu.)

Năm 2006

BÀI 01. (1 điểm) Gạch chân từ không cùng nhóm trong các dãy từ sau đây:

- a/ phố phường, phố xá, đường phố, phố cổ
- b/ nhanh nhanh, nhanh gọn, nhanh nhẩu, nhanh nhẹn
- c/ đường đất, đường sá, đường làng, đường nhựa
- d/ nét na, đoan trang, xinh xắn, thùy mị

BÀI 02. (1 điểm) Đọc đoạn văn sau:

Từ trong nguồn sâu, Suối Nhỏ cần cù len lỏi qua những gốc cây, những hòn đá. Vừa đi Suối Nhỏ vừa thiết tha gọi:

- *Các bạn ơi. Hãy cùng tôi! Chúng mình hòa nhập lại. Hãy cùng nhau, các bạn ơi!*
Các lạch nước nghe lời Suối Nhỏ như bưng tỉnh giấc, róc rách nhập bọn.

Qua ba tầng núi cổ, vượt năm cánh rừng già, Suối Nhỏ đã trở thành Suối Lớn đầy sức lực. Nặng quàng lên mình Suối Lớn một bộ cánh lông lánh. Gió thổi vào hồn Suối Lớn một điệu nhạc ngân nga.

(Suối nhỏ và vũng nước – Hồng Nhu)

Em hãy cho biết trong đoạn văn trên có bao nhiêu từ láy? (Gạch chân các từ láy đó và đánh dấu trước câu trả lời đúng).

- a/ 4 từ láy. b/ 6 từ láy. c/ 7 từ láy. d/ 8 từ láy.

BÀI 03. (2 điểm) Đọc bài thơ:

*Em nghe thầy đọc bao ngày
Tiếng thơ đỏ nắng xanh cây quanh nhà
Mái trèo nghe vọng sông sa
Êm êm nghe tiếng của bà năm xưa.
Nghe trăng thở động tàu dừa
Dào dào nghe chuyển cơn mưa giữa trời.
Thêm yêu tiếng hát nụ cười
Nghe thơ em thấy đất trời đẹp ra.*

(Nghe thầy đọc thơ – Trần Đăng Khoa)

Em hãy phát hiện các lỗi viết sai chính tả (bằng cách gạch chân các từ đó) rồi tìm trong đoạn thơ:

a/ Các động từ:

b/ Các tính từ:

c/ Các danh từ:

BÀI 04. (1 điểm) Đoạn văn sau đã quên ghi dấu câu. Em hãy điền các dấu thích hợp vào đó để có những câu văn đúng ngữ pháp và diễn đạt đúng ý người viết.

Trắng thanh gió mát bốn mùa nối nhau đi qua tháng hai thơm dịu hoa xoan tháng ba thoang thoang hương hoa nhĩn tháng chạp ầm hương chuỗi dầy màu trứng cuốc bốn mùa cây gọi chim về mùa đông có những con chim bé xú rúc vào mái rạ tránh rét mùa xuân chim én chao liệng trên mặt hồ.

BÀI 05. (1,5 điểm) Hãy đọc đoạn văn trong bài *Đất Cà Mau*:

(1)Cà Mau đất xốp. (2)Mùa nắng, đất nẻ chân chim, nền nhà cũng rạn nứt. (3)Trên cái đất phập phều và lấm gió, đông như thế, cây đứng lẻ khó mà chống nổi với những cơn thịnh nộ của trời. (4)Cây bình bát, cây bần cũng phải quây quần thành chòm, thành rừng; rễ phải dài, phải cắm sâu vào trong lòng đất.(5)Nhiều nhất là đước. (6)Đước mọc san sát đến tận mũi đất cuối cùng, thẳng đuột như hằng hà sa số cây dù xanh cắm trên bãi.

Gạch chân các trạng ngữ có trong đoạn văn và cho biết:

a/ Câu số..... là câu đơn.

c/ Câu số là câu ghép.

b/ Câu số là câu có nhiều chủ ngữ.

d/ Câu số là câu có nhiều vị ngữ.

BÀI 06. (1 điểm) Đọc đoạn văn sau:

Vào mùa hoa, cây gạo như đám lửa đỏ ngang trời hừng hực cháy. Bến sông bừng lên đẹp lạ kì.

(Cây gạo ngoài bến sông - Mai Phương)

a/ Tác giả đã sử dụng biện pháp nghệ thuật gì? Nhân hóa ☐ ; So sánh ☐

b/ Từ *bừng* ở câu *Bến sông bừng lên đẹp lạ kì*. đã nói lên điều gì?

☐ Mọi vật bên sông vừa thức dậy sau ☐ Mặt trời mọc làm bến sông sáng giắc ngủ.

☐ Mặt trời mọc làm bến sông sáng bừng lên.

☐ Hoa gạo nở làm bến sông sáng bừng
lên.

BÀI 07. (1 điểm) Tìm cặp từ trái nghĩa trong đoạn thơ sau (trích trong *Truyện Kiều* của Nguyễn Du):

*Trong như tiếng hạc bay qua
Đục như tiếng suối mới sa nửa vời
Tiếng khoan như gió thoảng ngoài
Tiếng mau sầm sập như trời đổ mưa
Ngọn đèn khi tỏ khi mờ...*

Và cho biết nhà thơ đã sử dụng biện pháp nghệ thuật gì trong việc miêu tả âm thanh của tiếng đàn?

BÀI 08 (1,5 điểm)

Thị thơm thì giấu người thơm

Em hãy chép lại chính xác 3 dòng thơ tiếp theo vào sau câu thơ trên rồi cho biết đoạn thơ ấy nằm trong tác phẩm nào, tác giả là ai? Phân biệt nghĩa của hai từ *thơm* trong dòng thơ thứ nhất.

BÀI 09. (1 điểm) Trong các nhận định dưới đây, nhận định nào đúng, nhận định nào sai? (Ghi đúng (Đ) hoặc sai (S) vào ô trống).

- a/ *Các vua Hùng đã có công dựng nước, bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước.* Từ *bác* trong câu này sai lỗi chính tả vì không viết hoa. ☐
- b/ *Nhỏ nhắn, nhỏ nhẹ, nhỏ nhặt, nhỏ nhen* là các từ láy. ☐
- c/ *Một nghề cho chín còn hơn chín nghề.* Hai từ *chín* trong câu này là những từ đồng âm. ☐
- d/ *Về thăm nhà Bác làng Sen.* Đây là câu thơ trong bài *Thăm cõi Bác xưa* của tác giả Tố Hữu. ☐

BÀI 10. (4 điểm) Cho bài thơ sau:

*Hôm nay trời nóng như nung
Mẹ em đi cấy phơi lưng cả ngày
Ước gì em hóa đám mây
Em che cho mẹ suốt ngày bóng râm.*

(*Bóng mây* – Thanh Hà)

Đọc bài thơ, em cảm nhận được những gì về tình cảm của người con đối với mẹ và hình ảnh người mẹ trong lao động? Câu *Mẹ em đi cấy phơi lưng cả ngày* gợi cho em nhớ tới những câu thơ nào trong bài *Hạt gạo làng ta* của Trần Đăng Khoa trong đó cũng có hình

ảnh người mẹ. (Chú ý: Học sinh trả lời ngắn gọn trong một đoạn văn với độ dài không quá 10 câu).

Năm 2005

BÀI 01 (1 điểm). Gạch chân những từ láy trong nhóm từ sau: *bóng bay, thơm tho, nhân dân, rì rào, chim chích, học hành, đất nước, duyên dáng, trường lớp, chuồn chuồn, phố phường*.

BÀI 02 (1 điểm). Hãy đọc câu tục ngữ *Người ta là hoa đất* rồi khoanh tròn vào chữ cái câu nêu nghĩa đúng nhất:

a/ Con người là hương thơm của trời đất.	c/ Con người là tinh túy của trời đất.
b/ Con người là vẻ đẹp của đất.	d/ Con người là hoa trong trời đất.

BÀI 03 (1 điểm). Gạch chân từ không cùng nhóm ở mỗi dòng dưới đây:

- thiên địa, thiên tai, thiên hạ, thiên hướng, thẳng thiên*
- cá rô, cá quả, cá trôi, cá thu, cá mè, cá chép*
- đứng đắn, nhỏ nhắn, nhỏ nhen, rộng lượng, hào hiệp, dũng cảm*
- mừng vui, vui vẻ, vui sướng, niềm vui, vui nhộn*

BÀI 04 (1 điểm). Đọc đoạn văn sau:

Giữ gìn dân chủ, xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khỏe mới làm thành công. Mỗi một người dân yếu ớt tức là cả nước yếu ớt, mỗi một người dân mạnh khỏe là cả nước mạnh khỏe.

(Lời kêu gọi toàn dân tập thể dục – HỒ Chí Minh)

Em hãy đánh dấu ☐ vào ô trống trước câu trả lời đúng:

☐ <i>mỗi một</i> : là từ ghép	☐ <i>giữ gìn</i> : không phải từ ghép
☐ <i>thành công</i> : không phải từ ghép	☐ <i>sức khỏe</i> : là từ ghép

BÀI 05 (1 điểm) Đọc bài ca dao sau rồi tìm từ theo yêu cầu.

Trong đầm gì đẹp bằng sen
 Lá xanh, bông trắng, lại chen nhị vàng
 Nhị vàng, bông trắng, lá xanh
 Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.
 Các danh từ:

Các động từ:

Các tính từ:

BÀI 06 (1 điểm). Đọc đoạn văn trong *Hoa học trò* của Xuân Diệu rồi trả lời câu hỏi.

(1)Mùa xuân, phượng ra lá. (2)Lá xanh um, mát rượi, ngon lành như lá me non. (3)Lá ban đầu xếp lại còn e; dần dần xoè ra cho gió đưa đẩy. (4)Lòng cậu học trò phơi phới làm sao! (5)Cậu chăm lo học hành rồi lâu lâu cũng vô tâm quên màu lá phượng.

- a. Câu số là câu cảm. b. Câu số là câu có trạng ngữ.
- c. Câu số là câu có nhiều vị ngữ. d. Câu số là câu có bộ phận song song.

BÀI 07 (1 điểm). Viết hai câu trong đó từ *đỏ* mang nghĩa khác nhau.

BÀI 08 (1 điểm). Hãy nối các từ ngữ ở cột A với cột B để tạo thành câu hoàn chỉnh.

A
a. Trường em luôn sạch đẹp
b. Lớp 5A của em

B
1. Như một mái nhà đầm ấm
2. Nên mọi người có ý thức giữ gìn, bảo vệ
3. Như một tổ ấm hạnh phúc
4. Vì mọi người có ý thức giữ gìn, bảo vệ

BÀI 09 (2 điểm). Buổi mai hôm ấy, một buổi mai đầy sương thu và lạnh mẹ tôi âu yếm nắm tay tôi dẫn đi trên con đường làng dài và hẹp con đường này đã quen đi lại nhiều lần nhưng lần này tôi tự nhiên thấy lạ cảnh vật xung quanh tôi đang có sự thay đổi lớn hôm nay tôi đi học

(Tôi đi học – Thanh Tịnh)

- a. Gạch chân từ thích hợp nhất trong các từ: *gió, giời, đất, mưa* để điền vào chỗ trống ở đoạn văn trên.
- b. Điền những dấu câu và viết lại chữ hoa cho đúng đoạn văn trên.

BÀI 10 (3 điểm). Dựa vào bài ca dao sau, em hãy viết đoạn văn tả lại vẻ đẹp của thắng cảnh hồ Tây.

*Gió đưa cành trúc la đà
 Tiếng chuông Trấn Vũ, canh gà Thọ Xương*

Mặt mù khói toả ngàn sương
Nhịp chày Yên Thái, mặt gương Tây hồ.

BÀI 11 (2 điểm) Đọc khổ thơ dưới đây rồi trả lời câu hỏi.

*Trải qua mưa nắng vơi đầy
Men trời đất đủ làm say đất trời.
Bầy ong giữ hộ cho người
Những mùa hoa đã tàn phai tháng ngày.*

- Bốn câu thơ trên trích trong bài thơ nào, do ai sáng tác?
- Biện pháp nghệ thuật nhân hoá được thể hiện trong từ ngữ nào?
- Theo em tác giả muốn nói đến điều gì qua hai câu thơ đầu?

THCS NGUYỄN TẤT THÀNH
NĂM 2014

Câu 1 (1 điểm)

- a. Xếp các từ dưới đây thành các nhóm từ đồng nghĩa

bao la, lung linh, vắng vẻ, hiu quạnh, long lanh, mênh mông, lóng lánh, vắng teo, bát ngát, vắng ngắt, lấp lánh, hiu hắt, lấp lánh, thênh thang

- b. Đặt câu với từ "mênh mông"

Câu 2 (3 điểm)

Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:

"Hôm sau chúng tôi đi Sa Pa. Phong cảnh ở đây thật đẹp. Thoắt cái, lá vàng rơi trong khoảnh khắc mùa thu. Thoắt cái, trắng long lanh một cơn mưa tuyết trên những cành đào, lê, mận. Thoắt cái, gió xuân hây hây nồng nức với những bông hoa lay ợt màu đen nhưng quý hiếm."

(Trích *Đường đi Sa Pa* - Nguyễn Phan Hách)

- Tìm những từ láy trong đoạn văn trên.
- Từ "thoắt" trong đoạn văn trên gợi lên điều gì?
- Viết từ 3 đến 5 câu nêu cảm nhận của em về cảnh đẹp ở Sa Pa.
- Xác định chủ ngữ, vị ngữ, trạng ngữ trong câu văn: "Thoắt cái, trắng long lanh một cơn mưa tuyết trên những cành đào, lê, mận"

Câu 3 (1 điểm)

Bầy chim đi ăn về

Rót vào ô cửa chưa sơn vài nốt nhạc.

(Về ngôi nhà đang xây - Đồng Xuân Lan)

Theo em có thể thay thế từ "rót" bằng một trong các từ: trút, gieo, đổ, thả được không? Vì sao?

Bài 4 (5 điểm)

Hai cha con bước đi trên cát

Ánh mặt trời rực rỡ biển xanh

Bóng cha dài lênh khênh

Bóng con tròn chắc nịch

Sau trận mưa đêm rả rích

Cát càng mịn, biển càng trong

Cha dắt con đi dưới ánh mai hồng.

(trích *Những cánh buồm* - Hoàng Trung Thông)

Dựa vào đoạn thơ trên, hãy tưởng tượng để viết bài văn để tả cảnh biển buổi sáng và hai cha con đang dạo chơi trên bãi biển đó.

THCS LƯƠNG THẾ VINH

NĂM HỌC 2013-2014

Câu 1. (3 điểm)

Mầm non vừa nghe thấy

Vội bật chiếc vỏ rơi

Nó đứng dậy giữa trời

Khoác áo màu xanh biếc

(*Mầm non*, Võ Quảng)

- Trình bày nội dung khổ thơ trên bằng một câu văn
- Trong khổ thơ trên, tác giả đã sử dụng các biện pháp nghệ thuật gì và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật đó.
- Từ "*mầm non*" trong dòng thơ đầu tiên được dùng với nghĩa gốc hay nghĩa chuyển? Đặt câu với từ "*mầm non*" được dùng theo nghĩa chuyển.

Câu 2. (1 điểm)

Phân tích cấu tạo ngữ pháp của các câu dưới đây và cho biết câu nào là câu đơn, câu nào là câu ghép?

- a. Dưới gốc tre, tua tủa những mầm măng
- b. Đọc theo bờ vịnh Hạ Long, trên bến Đoan, bến Tàu hay cảng Mới, những đoàn thuyền đánh cá rẽ màn sương bạc nối đuôi nhau cập bến, những cánh buồm ướt át như cánh chim trong mưa.

Câu 3. (1 điểm)

Điền các cặp từ trái nghĩa vào chỗ trống để hoàn thành các câu ca dao, tục ngữ sau:

- a. Trống đánh kèn thổi
- b. Khi vui muốn buồn tênh lại
- c. Bóc cắn
- d. Tháng năm chưa nằm đã
- Tháng mười chưa cười đã

Câu 4. (5 điểm)

Em hãy viết bài văn miêu tả một cơn mưa rào.

NĂM HỌC 2012-2013

Bài 1. Đọc đoạn văn và trả lời các câu hỏi:

Cây rơm như một cây nấp khổng lồ không chân. Cây rơm cứ đứng từ mùa gặt này đến mùa gặt tiếp sau. Cây rơm dưng dần thật mình cho ngọn lửa hồng căn bếp, cho bữa ăn rét mướt của trâu bò. Vậy mà nó vẫn nồng nàn hương vị và đầy đủ sự ấm áp của quê nhà.

(theo Phạm Đức)

1. Câu số 1 dùng biện pháp nghệ thuật gì? Câu số 2 và số 3 dùng biện pháp nghệ thuật gì?
2. Các câu 1, 2, 3 liên kết với nhau bằng cách nào?
3. Từ "nó" trong câu 4 dùng để thay thế cho từ nào ở các câu trên?
4. Xét về ngữ pháp, câu thứ ba là câu đơn hay câu ghép?

Bài 2. Từ nào không cùng nhóm với các từ trong dãy?

1. *thỏ thẻ, thì thầm, the thé, rầm rầm, thủ thỉ*
2. *hom hem, gầy gò, gầy guộc, hồng hào, lẻo kho*
3. *vui mừng, hực hắc, phấn khởi, lạc quan, hân hoan*
4. *cần cù, chăm chỉ, chăm chút, chuyên cần, cố gắng*

Bài 3. Nước chảy đá mòn

1. Bằng cách thay cặp quan hệ từ vào câu văn trên, em hãy tạo thêm một câu ghép.
2. Hãy so sánh câu đã cho với câu mới được tạo ra về ngữ pháp và ý nghĩa.

Bài 4.

*Dù giáp mặt cùng biển rộng
Cửa sông chẳng dứt cội nguồn
Lá xanh mỗi lần rụng xuống
Bỗng ... nhớ một vùng núi non ...*

(trích *Cửa sông* - Quang Huy)

1. Trong câu thơ cuối, tác giả hai lần dùng dấu ba chấm. Mỗi dấu ba chấm đó diễn tả điều gì?
2. Chép thuộc lòng bốn câu mở đầu bài thơ có những câu trích trên.
3. Viết đoạn văn khoảng 10 dòng, trình bày suy nghĩ của em sau khi học bài thơ trên.

Bài 5. Viết đoạn văn khoảng 20 câu, nội dung diễn tả niềm vui của em khi gặp một người thân vừa đi xa trở về nhà. Trong đoạn văn có hình ảnh so sánh (gạch chân).

NĂM HỌC 2011-2012

Phần trích dẫn dưới đây lấy trong bài *Cây gạo ngoài bến sông* (Tiếng Việt 5, tập hai, tr.168):

Cứ mỗi năm, cây gạo lại xòe thêm được một tán lá tròn vươn cao lên trời xanh. Thân nó xù xì, gai góc, mốc meo, vậy mà lá thì xanh mướt, non tươi, dập dờn đùa với gió. Vào mùa hoa, cây gạo như đám lửa đỏ ngang trời hừng hực cháy. Bến sông bừng lên đẹp lạ kì.

Thế mà chiều nay, cây gạo buồn thiu, những chiếc lá cụp xuống, ủ ê.. Thì ra cả một vạt đất quanh gốc gạo phía mặt sông lở thành hố sâu hoắm, những cái rễ trơ ra, cây gạo chỉ còn biết tì lưng vào bãi ngô. Những người buôn bán cát đang cho thuyền vào xúc cát ngay ở khúc sông dưới gốc gạo.

(Dựa theo Mai Phương)

Câu 1 (1 điểm)

Trong các từ dưới đây, từ nào là từ ghép, từ nào là từ láy?

xù xì, xanh mướt, non tươi, dập dờn

Câu 2 (1 điểm)

Phân tích thành phần ngữ pháp của câu văn sau:

Cứ mỗi năm, cây gạo lại xòe thêm được một tán lá tròn vươn cao lên trời xanh.

Câu 3 (1 điểm)

Trong đoạn: "*Cứ mỗi năm, đẹp lạ kì*"

- Câu nào là câu ghép?
- Các vế của câu đó được nối với nhau bằng từ nào?

Câu 4 (2 điểm)

- Tìm trong phần trích dẫn trên những hình ảnh so sánh và nhân hóa.
- Nhờ những biện pháp đó em hình dung cây gạo như thế nào? Đồng thời, em cảm thấy tác giả có tình cảm như thế nào với cây gạo?

Câu 5 (5 điểm)

Hãy tả một cây cho bóng mát hoặc một cây hoa, hay một cây cảnh mà em thích.

NĂM HỌC 2010-2011

Câu 1 (1,5 điểm)

Những đôi tranh **vàng óng lao xao** trong gió nhẹ. Những đôi **đất đỏ** như vung nổi nhau chạy **tít tắp** đến tận chân trời. Đó đây, những cụm rừng xanh thẫm như ốc đảo nổi lên giữa thảo nguyên.

(Theo Lê Tấn)

- Xếp các từ in đậm thành hai nhóm: từ ghép và từ láy
- Trong đoạn văn trên có những hình ảnh so sánh nào?

Câu 2 (3 điểm)

Buổi sáng, con kênh còn **phơn phớt** màu đào, giữa trưa, kênh **bồng hóa** ra một dòng thủy ngân **cuồn cuộn** lóa mắt, rồi dần dần ... **biến** thành một dòng suối lửa lúc trời chiều.

(Theo Đoàn Giỏi)

- Tìm một đại từ điền vào chỗ trống trong câu trên cho hợp nghĩa.
- Sau khi điền đúng từ, hãy tìm trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ của câu.
- Câu văn trên là câu đơn hay câu ghép?

Câu 3 (1 điểm)

Thời gian **chạy** qua tóc mẹ
Một màu trắng đến nôn nao
Lưng mẹ cứ còng dần xuống

Cho con ngày một thêm cao

(Trương Nam Hương)

Từ "chạy" trong câu thơ đầu được hiểu theo nghĩa đen hay nghĩa bóng? Em hiểu câu thơ đó như thế nào?

Câu 4 (4,5 điểm)

Sân trường tiểu học của em trồng cây bàng, cây phượng, cây bằng lăng ... Hãy viết bài văn ngắn tả một cây mà em yêu quý.

NĂM HỌC 2009-2010

Câu 1 (1 điểm) Tìm các từ không cùng nhóm với các từ còn lại

- a. phố phường, phố xá, phố cổ, đường phố.
- b. nhanh nhanh, nhanh gọn, nhanh nhẩu, nhanh nhẹn.
- c. đường đất, đường sá, đường làng, đường nhựa.
- d. nét na, đoan trang, xinh xắn, thùy mị.

Câu 2 (2 điểm) Cho đoạn văn sau:

Mưa xuân không không phải mưa đó là sự băng khuâng gieo hạt xuống mặt đất nóng ẩm mặt đất lúc nào cũng phập phồng như muốn thở dài vì bồi hồi xốn xang hoa xoan rắc nhớ nhung xuống cỏ non ướt đầm đòi đất đỏ lấm tấm một thảm hoa trầu trắng.

- a. Đoạn văn trên quen ghi dấu câu. Em hãy chép lại đoạn văn đó và đặt các dấu câu vào chỗ thích hợp.
- b. Tìm các từ láy trong đoạn văn trên.
- c. Tìm trong đoạn văn trên hai danh từ, hai động từ, hai tính từ.
- d. Trong đoạn văn trên, tác giả đã sử dụng biện pháp nghệ thuật so sánh và nhân hóa. Hãy chỉ ra hình ảnh so sánh, nhân hóa.

Bài 3 (2 điểm)

*Trời xanh đây là của chúng ta
Núi rừng đây là của chúng ta
Những cánh đồng thơm ngát
Những ngả đường bát ngát*

Những dòng sông đỏ nặng phù sa

.....

Nước chúng ta

Nước những người chưa bao giờ khuất

Đêm đêm rì rầm trong tiếng đất

Những buổi ngày xưa vọng nói về.

- a. Hai khổ thơ trên trích trong bài thơ nào? Tác giả là ai?
b. Bằng một đoạn văn ngắn (không quá 6 câu), em hãy nêu cảm nhận của mình qua hai khổ thơ trên về đất nước và dân tộc Việt Nam.

Câu 4 (1 điểm) Hãy chỉ ra các bộ phận song song trong những câu sau đây và nói rõ chức vụ ngữ pháp của chúng.

Hồ Gươm ở giữa Thủ đô. Cây cỏ xung quanh hồ rườm rà, tươi tốt. Cầu Thê Húc bắc qua hồ. Nhịp cầu bằng gỗ, nhỏ nhỏ thanh thanh. Đèn sao vàng trên đỉnh Tháp Rùa, đèn xanh đỏ trên cầu Thê Húc và đèn trên các chùm cây sáng lấp lánh trong đêm.

Câu 5 (4 điểm) Hãy kể lại một kỉ niệm khó quên về tình bạn.

NĂM HỌC 2008-2009

Câu 1 (1 điểm)

Trong các từ dưới đây, từ nào là từ ghép? Từ nào là từ láy?:
xanh xanh, lơ lửng, tắt bật, trong trắng

Câu 2 (1,5 điểm)

Cho câu văn:

"Bình minh của hoa phượng là một màu đỏ còn non, nếu mưa lại càng tươi dịu"

Xác định các từ loại danh từ, động từ, tính từ trong câu văn.

Câu 3 (1 điểm)

Phân tích thành phần ngữ pháp của câu văn sau:

Khi sương vừa tan, những tia nắng đầu tiên đã hắt chéo qua thung lũng, trải lên đỉnh núi phía tây những vệt sáng màu lá mạ tươi tắn.

Câu 4 (1,5 điểm)

Nhiều điều phủ lấy giá gương

Người trong một nước phải thương nhau cùng

Em hiểu câu ca dao trên như thế nào? (Trình bày thành đoạn văn ngắn)

Câu 5 (5 điểm)

Trong những năm học tiểu học, em có rất nhiều người bạn thân thiết, với nhiều kỉ niệm đẹp về tình bạn bè.

Hãy kể lại một kỉ niệm đẹp mà em nhớ mãi.

**ĐỀ KIỂM TRA TUYỂN SINH LỚP 6 MARIE CURIE HÀ NỘI
NĂM 2014**

Câu 1. (2 điểm)

Dựa vào cấu tạo, xếp các từ được gạch dưới trong các câu văn sau đây thành ba nhóm, đặt tên cho mỗi nhóm.

Nghe trong ngọn gió lạnh cuối đông một hơi ẩm thoáng qua nồng nàn lan tỏa, một làn hương ngọt ngào, mơn man như bàn tay ai mềm mại vuốt ve làn da khô cằn, dấu tích của mùa đông giá lạnh còn hằn trên muôn vật.

(Lộc non đầu cành - Nguyễn Xuân Hoàn)

Câu 2. (2 điểm)

Tìm và bỏ một từ không thuộc nhóm nghĩa trong mỗi dãy từ sau và giải thích vì sao.

- a. Tí tách, lộp độp, lép nhép, ào ào, rào rào
- b. Thảnh thót, lú lo, lách chách, tíu tít, riu rít
- c. Rì rào, ì oạp, ào ào, vi vu, xào xạc
- d. Đền đẹt, đi đùng, đùng đoàng, đoàng đoàng, đùng đùng

Câu 3. (2 điểm)

Có thể thay từ "rót" trong câu thơ sau bằng từ "bỏ", "đổ" không? Vì sao?

Bầy chim đi ăn về

Rót vào ô cửa chưa sơn vài nốt nhạc

(Về ngôi nhà đang xây - Đồng Xuân Lan)

Câu 4. (4 điểm)

"Một nụ cười bằng mười thang thuốc bổ". Nếu cuộc sống của chúng ta thiếu đi những tiếng cười thì điều gì sẽ xảy ra? Em hãy viết một đoạn (bài) văn nói về lợi ích của tiếng cười.

NĂM 2013

Câu 1 (2,0 điểm)

Cho hai câu sau:

(1) - *Mẹ em mua đường để về nấu chè.*

(2) - *Đi như thế này thì đúng là mua đường rồi.*

- a) Vì sao trong hai câu trên, “mua” có quan hệ nhiều nghĩa còn “đường” có quan hệ đồng âm?
- b) Trong hai câu đã cho, “mua đường” trong câu nào là hai từ, “mua đường” trong câu nào là một từ?

Câu 2 (1,5 điểm)

Nêu tác dụng của mỗi dấu phẩy trong câu sau:

Ngoài kia, sau một mùa đông dài tươi bời đông bão, những chiếc lộc non đã đâm chồi, những nụ mầm bé nhỏ run run như bàn tay non tơ.

Câu 3 (2,5 điểm)

Có cái gì cứ cháy lên, cháy mãi trong tâm hồn chúng tôi. Sau này tôi mới hiểu đấy là khát vọng. Tôi đã ngửa cổ suốt một thời mới lớn để chờ đợi một nàng tiên áo xanh bay xuống từ trời và bao giờ cũng hi vọng khi tha thiết cầu xin: “Bay đi điểu ơi! Bay đi!” Cánh diều tuổi ngọc ngà bay đi, mang theo nỗi khát khao của tôi.

(Cánh diều tuổi thơ – Theo Tạ Duy Anh)

Trong đoạn văn trên, tác giả đã sử dụng nhiều từ ngữ, hình ảnh để nói về ước mơ thời niên thiếu của mình. Cách sử dụng từ ngữ và hình ảnh như thế có gì hay.

Câu 4 (4 điểm)

Xung quanh chúng ta có bao nhiêu điều tốt đẹp của sự sống: Những cánh rừng xanh bạt ngàn bất tận, những hòn đảo bình yên với nhiều loài động vật sinh sống như cò, yến, voọc, ..., những dòng sông xanh với rất nhiều tôm cá, ... Nhiều nơi đã được quy hoạch thành khu du lịch sinh thái và được bảo tồn. Nhưng vì vô ý thức, con người đã trở thành tàn ác. Họ tàn phá những cánh rừng xanh, biến nó thành trơ trụi, xác xơ. Họ săn bắt động vật làm cho một số loài có nguy cơ tuyệt chủng. Họ làm ô nhiễm nguồn nước khiến cho cá tôm không còn đường sống, ...

Đặt mình vào vai những cánh rừng đang bị hủy diệt hoặc những con vật đang bị săn bắt, bị phá mất chỗ ở hay những chú cá đang thoi thóp trong dòng nước bị ô nhiễm..., em hãy viết một bức thư kêu cứu gửi loài người, bày tỏ sự phẫn nộ trước những hành động phá hoại ấy, kêu gọi mọi người bảo vệ môi trường, bảo vệ sự sống.

NĂM 2012

Câu 1 (2 điểm)

1. Tìm 6 từ có tiếng “mới” sao cho được nhiều kiểu cấu tạo từ nhất.
2. Chỉ ra sự khác nhau về nghĩa của hai từ “mới tinh” và “mới mẻ” và cho ví dụ để làm rõ sự khác nhau này.

Câu 2 (1 điểm)

Vì sao hai câu sau thuộc kiểu câu khác nhau về cấu tạo?

- *Sóng vỗ nhẹ vào bờ cát, tung bọt trắng xóa.*
- *Sóng vỗ nhẹ vào bờ cát, bọt tung trắng xóa.*

Câu 3 (2 điểm)

Trong những trường hợp nào dưới đây, câu “Lan mời Huệ vào nhà chơi.” là câu kể? Trong những trường hợp nào, nó là câu khiến? Vì sao?

1. Lan nói với Huệ.
2. Lan nói với Hồng.
3. Hồng nói với Huệ.
4. Hồng nói với Lan.

Câu 4 (2 điểm)

“Đàn chim chớp cánh vàng khoe sắc với nắng rực rỡ, và tiếng chim lại như những chuỗi vàng lọc nắng bay đến với Hà. Chốc sau đàn chim chao cánh bay đi, nhưng tiếng hót như đọng mãi giữa bầu trời ngoài cửa sổ.”

(*Bầu trời ngoài cửa sổ* - Nguyễn Quỳnh)

Nếu thay từ “đọng” trong câu thứ hai bằng một từ trong các từ “còn”, “vang”, “ngân” thì câu văn sẽ không hay bằng. Vì sao?

Câu 5 (3 điểm)

Em đã từng được ngắm thành phố vào một thời điểm nào đó trong ngày: buổi sáng sớm khi những giọt sương long lanh còn biến lười nằm nghiêng trên phiến lá, buổi trưa khi tiếng ve râm ran gọi hè sau tán cây phượng vĩ, buổi tối khi thành phố chìm trong muôn ngàn ánh điện lung linh. Hãy chọn một thời điểm trong ngày và miêu tả lại quang cảnh thành phố khi ấy.

NĂM 2011

Câu 1(2 điểm) Đặt câu để từ “nhặt” mang những nghĩa sau:

- a. *Cầm cái đã được chọn lựa lên.*
- b. *Cầm vật bị đánh rơi lên.*
- c. *Có khoảng cách ngắn.*
- d. *Có nhịp độ âm thanh dày, dồn dập.*

Câu 2 (2,5 điểm)

a. "Hình ảnh bà ngồi trên bậc cửa mỉm cười sung sướng nhìn các cháu ăn bánh đa ngon lành."

Theo em, vì sao đoạn lời trên chưa phải là câu?

b. Hãy chữa đoạn lời trên thành câu theo hai cách khác nhau: bỏ bớt từ hoặc thêm bộ phận câu. Ghi lại hai câu em đã tạo ra được.

Câu 3 (1,5 điểm)

a. Em chọn từ nào trong ngoặc đơn điền vào chỗ trống để có câu văn thể hiện được tình yêu tha thiết đối với quê hương?

Làng quê tôi đã khuất hẳn nhưng tôi vẫn nhìn theo.

(chăm chú, dăm dăm, dăm dăm)

Câu 4 (4 điểm):

Mùa xuân đến mang theo hơi thở mới, đất trời và cảnh vật đều được khoác lên mình những chiếc áo đầy màu sắc đẹp tươi. Em hãy viết đoạn (bài) văn tả cảnh đẹp mùa xuân.

NĂM 2010

Câu 1 (2 điểm) Từ nào **không** thuộc nhóm từ đồng nghĩa trong mỗi dãy từ sau? Vì sao?

a) ngào ngạt, sực nức, thoang thoảng, thơm nồng, thơm nức.

b) rực rỡ, sặc sỡ, tươi thắm, tươi tắn, thắm tươi.

c) long lanh, lóng lánh, lung linh, lung lay, lấp lánh

Câu 2 (2 điểm)

Cho câu sau: "*Bún chả ngon*"

a) Hãy tách câu trên thành từ và tìm chủ ngữ, vị ngữ của câu theo hai cách hiểu khác nhau.

b) Vì sao hai câu trên có thể tách như vậy? Với mỗi cách hiểu, câu trên ý nói gì?

Câu 3 (1 điểm) :

Chọn từ trong ngoặc đơn em cho là hay nhất để điền vào chỗ trống trong câu văn sau, nói rõ vì sao em chọn từ đó:

"*Lời ru nồng nàn, tha thiết của mẹ vào tâm hồn thơ ngây, trong trắng của tôi biết bao yêu thương*". (rót, trút, đổ)

Câu 4 (5 điểm)

Em đã từng xem một bộ phim hoặc đọc, nghe kể một câu chuyện trong đó có nhân vật là các con vật ngộ nghĩnh, thông minh, dễ thương.

Em hãy tưởng tượng và tả lại con vật mà em yêu thích nhất.

NĂM 2009

Câu 1 (2 điểm) Trong các từ chứa từ "*bảo*" sau, có một từ không thuộc nhóm nghĩa với các từ còn lại. Đó là từ nào? Vì sao từ đó không thuộc nghĩa với các từ còn lại?

Bảo an, bảo dưỡng, bảo hành, bảo hộ, bảo mật, bảo quản, bảo toàn, bảo tồn, bảo vật, bảo vệ.

Câu 2 (2 điểm) Cho câu: “*Khi mùa rét đến, cánh đồng chỉ còn lại trơ gốc rạ, mẹ Lê lo sợ không ai mướn mình*” (theo Thạch Lam)

1. Câu trên vừa có thể là câu đơn, vừa có thể là câu ghép, vì sao?
2. Khi câu trên là câu đơn, bộ phận “*cánh đồng chỉ còn lại trơ gốc rạ*” của câu sẽ trả lời cho câu hỏi nào? Bộ phận đó làm rõ ý nghĩa cho từ nào của câu?

Câu 3 (2 điểm) Khi nói về mùi thơm của hương hồi, trong bài “*rừng hồi xứ Lạng*”, Tô Hoài viết:

“*Ai cũng ngẩng lên cho thấy mùi hồi chín chảy qua mặt*”.

Theo em, vì sao trong câu trên, dùng “*chảy*” hay hơn và gây ấn tượng hơn dùng từ “*bay*” hoặc “*thổi*”?

Câu 4 (4 điểm) Cảnh bình minh nơi đâu cũng đẹp. Đó là khi mặt trời còn bẽn lển núp sau sườn núi, những tia nắng dịu dàng, đã xuyên thủng màn sương bao phủ núi đồi. Đó là khi những tia nắng ban mai hình rẽ quạt bắt đầu chiếu rọi xuống làng xóm thanh bình. Đó là buổi hừng đông với những tia nắng hồng nhảy nhót trên mặt biển. Đó là khi tầng tầng lớp lớp bụi hồng ánh sáng đã tràn khắp phố phường.

Em đã từng được ngắm một cảnh bình minh như thế, hãy tả lại.

ĐỀ TỰ LUYỆN (TRƯỜNG THCS ARCHEMEDES HÀ NỘI)

ĐỀ 01

Bài 1 (1 điểm) Tìm từ khác loại trong mỗi nhóm từ sau:

- a. *rì rào, róc rách, khanh khách, thì thào*
- b. *xanh tươi, xanh non, xanh rì, xanh tốt*
- c. *nỗi buồn, niềm vui, yêu thương, tình bạn*
- d. *nhỏ nhẹ, mệt mỏi, vui vẻ, mơ mộng*

Bài 2 (2,5 điểm) Chép thuộc lòng ba dòng thơ tiếp theo rồi trả lời câu hỏi

Ngôi nhà tựa vào nền trời sẫm biếc

- a. Đoạn thơ trên được trích trong bài thơ nào? Của tác giả nào?
- b. Những biện pháp tu từ được sử dụng trong đoạn thơ trên là gì? Tìm những từ ngữ thể hiện các biện pháp đó.

Bài 3 (1 điểm) Tìm những cặp từ trái nghĩa có trong đoạn thơ trích *Truyện Kiều* của Nguyễn Du:

Trong như tiếng hạc bay qua

Đục như tiếng suối mới sa nửa vời

Tiếng khoan như gió thoảng ngoài

Tiếng mau sầm sập như trời đổ mưa.

Bài 4 (2 điểm) Xác định các danh từ, động từ, tính từ có trong những câu văn dưới đây:

Hoa giấy đẹp một cách giản dị. Mỗi cánh hoa giống hệt một chiếc lá, chỉ có điều mỏng manh hơn và có màu sắc rực rỡ. Lớp lớp hoa giấy rải kín mặt sân, nhưng chỉ cần một làn gió thoảng, chúng liền tản mát bay đi mất.

(Theo Trần Hoài Dương)

Bài 5 (1 điểm) Điền các dấu câu thích hợp vào phần văn bản sau rồi sửa các lỗi chính tả.

Trời âm u mây mưa biển xám xịt nặng nề trời ảm ảm đông gió biển đục ngầu giận dữ như một con người biết buồn vui biển lúc tẻ nhạt lạnh lùng lúc sôi nổi hả hê lúc đắm chiêu gạt gông

(*Biển đẹp* - Vũ Tú Nam)

Bài 6 (1 điểm) Tìm hai câu tục ngữ thể hiện tinh thần đoàn kết của con người Việt Nam.

Bài 7 (1 điểm) Viết lại câu dưới đây sau khi đã sửa lỗi chính tả và dấu câu

qua bài thơ trước cổng trời của nguyên đình ảnh đã cho ta thấy vẻ đẹp tuyệt vời của thiên nhiên vùng núi rừng

Bài 8 (2,5 điểm) Đọc đoạn văn sau rồi trả lời câu hỏi:

(1) Mùa hè, hoa gạo rụng đỏ ối, mặt nước sông lên to, ngập vào mấp mé thềm đá sân đình. (2) Trên những bèo sen Nhật, chuồn chuồn ớt đỏ chấy chăm chú đậu vào nhánh hoa bèo phớt tím từ hồ Tây trôi về. (3) Trên bãi Cơm Thi ven sông, xanh om những làn cỏ ấu, cỏ gà, trẻ con với mọi loài cây cỏ, chim muông và những con vật nhỏ nhỏ đã quen biết nhau. (4) Con chim chả rình cá, chập tối lại chui vào ngủ trong hang vệ sông. (5) Quả duối chín vàng mọng bờ rào, con cánh cam xanh biếc liệng qua thật khéo. (6) Bên đầm nước[s cạn, trong những bụi cây chút chút xanh rờn, những chú ếch cốm, những chàng gọng vó và các nàng "nhà trò" vẫn vợ, ngẩn ngơ. (7) Mùa đông tới, trênn hững luống rau cải, su hào bên Đồng Vân, đàn chim hét đen ngòm lặng lẽ bay về nhặt sâu.

(Theo Tô Hoài)

a. Đoạn văn trên có bao nhiêu từ láy, bao nhiêu trạng ngữ? Ghi lại các từ láy, các trạng ngữ đó.

b. Câu nào là câu đơn, câu nào là câu ghép?

c. Những câu nào là câu có nhiều chủ ngữ, câu nào là câu có nhiều vị ngữ?

Bài 9 (3 điểm) Trong một đoạn văn từ 8 đến 10 câu, em hãy nêu cảm nhận của mình về con người Cao Bằng qua đoạn thơ sau:

Rời đến chị rất thương

Rời đến em rất thảo

Ông lành như hạt gạo

Bà hiền như suối trong

Còn núi non Cao Bằng

Đo làm sao cho hết

Như tình yêu đất nước

Sâu sắc người Cao Bằng

(*Cao Bằng* - Trúc Thông)

ĐỀ 02

Bài 1 (1 điểm) Mỗi nhóm từ sau có thể chia đều thành hai nhóm nhỏ hơn, tìm những từ cùng nhóm với từ được gạch sẵn:

a. leng keng, phúng phính, riu rít, thướt tha, rì rầm, dềnh dàng

b. ăn uống, ông ào, tuổi tác, đường sá, chăm chỉ, ngan ngát

c. nói, yêu mến, kính nể, cười, khóc lóc, thương xót

d. nước non, chạy nhảy, đi lại, sương gió, trời đất, học hành

Bài 2 (2 điểm) Đọc đoạn thơ trích trong bài Con chim chiền chiện của Huy Cận rồi trả lời câu hỏi:

*Bay cao, cao vút
Chim biến mất rồi
Chỉ còn tiếng hót
Làm xanh da trời...*

a. Tìm các danh từ, động từ và tính từ trong đoạn thơ trên

b. Vì sao nhà thơ lại viết "Chỉ còn tiếng hót - Làm xanh da trời"?

Bài 3 (2 điểm) Đọc phần văn bản dưới đây rồi trả lời câu hỏi

(1) *Ăng-co Vát là một công trình kiến trúc và điêu khắc tuyệt diệu của nhân dân Cam-pu-chia được xây dựng từ đầu thế kỉ XII.*

(2) *Toàn bộ khu đền quay về hướng tây.* (3) *Lúc hoàng hôn, Ăng-co Vát thật huy hoàng.* (4) *Mặt trời lặn, ánh sáng chiếu soi vào bóng tối của cửa đền.*

(5) *Những ngọn tháp cao vút ở phía trên, lấp lánh giữa những chùm lá thốt nốt xòa tán tròn vượt lên hẳn những hàng muỗm già cổ kính.* (6) *Ngôi đền cao với những thềm đá rêu phong, uy nghi kì lạ, càng cao càng thâm nghiêm, dưới ánh trời vàng, khi đàn dơi bay tỏa ra từ các ngách.*

(Theo *Những kì quan thế giới*)

a. Phần văn bản trên có bao nhiêu trạng ngữ? Đó là những trạng ngữ nào?

b. Chỉ ra 10 từ ghép Hán Việt có trong phần văn bản trên.

c. Phần văn bản trên có bao nhiêu câu ghép? Đó là những câu nào?

d. Phần văn bản trên có bao nhiêu câu đơn? Đó là những câu nào?

Bài 4 (2 điểm) Cách diễn đạt trong hai dòng thơ sau có điểm chung gì thú vị?

Mưa xuân tươi tốt cả cây buồn

(*Mưa xuân trên biển* - Huy Cận)

Trụ bê tông nhú lên như một mầm cây

(*Về ngôi nhà đang xây* - Đồng Xuân Lan)

Bài 5 (1,5 điểm) Tìm những cặp từ trái nghĩa có trong các câu sau:

a. *Hình khe thế núi gần xa*

Đứt thôi lại nối, thấp đà lại cao

(*Chinh phụ ngâm* - Đoàn Thị Điểm dịch)

b. *Con rùa mày có cái mai*

Cái cổ thụt ngắn thụt dài vào ra

(Đồng dao Việt Nam)

Bài 6 (3 điểm) Chép thuộc lòng 7 dòng thơ tiếp theo câu thơ dưới đây rồi trả lời câu hỏi:

Nơi con tàu chào mặt đất

a. Đoạn thơ trên trích trong tác phẩm nào? Tác giả là ai?

b. Trong đoạn thơ tác giả đã vận dụng những biện pháp tu từ nào? Viết ra từ ngữ thể hiện các biện pháp tu từ đó.

Bài 7 (3,5 điểm) Trong một đoạn văn từ 8 đến 10 câu, em hãy nêu cảm nhận của mình về tình yêu thương của người ông với người cháu được thể hiện trong bài thơ sau:

Ông vật thi với cháu
Keo nào ông cũng thua
Cháu vỗ tay hoan hô:
"Ông thua cháu, ông nhỉ!"
Bé cháu ông thủ thủ:
"Cháu khỏe hơn ông nhiều !
Ông là buổi trời chiều
Cháu là ngày rạng sáng."
(Ông và cháu - Phạm Cúc)

ĐỀ 03

Bài 1 (1 điểm) Tìm 4 câu tục ngữ hoặc thành ngữ bắt đầu bằng từ "học"

Bài 2 (1 điểm) Điền dấu câu thích hợp vào phần văn bản sau và sửa các lỗi chính tả:

*mưa đã ngớt trời dằng dặt mấy con chim chào mào từ hốc cây nào đó bay ra hót dâm dâm
mưa tạnh phía đông một mảng trời trong vắt mặt trời ló ra chói nọi trên những vòm lá bưởi
lấp lánh*

(Mưa rào - Tô Hoài)

Bài 3 (4 điểm) Đọc đoạn thơ trích trong *Dáng hình ngọn gió* - Đoàn Thị Lam Luyện và thực hiện các yêu cầu

... Gió còn lượn trên cao
Vượt sông dài biển rộng
Cộng nước làm mưa rào
Cho xanh tươi đồng ruộng
Gió khô ô muối trắng
Gió đẩy cánh buồm đi
Gió chẳng bao giờ mệt!

- Hãy chỉ ra những động từ chỉ hoạt động, ca ngợi sức mạnh của gió trong đoạn thơ trên.
- Kể tên các biện pháp tu từ có trong đoạn thơ trên.
- Viết một đoạn văn ngắn khoảng 5 câu nêu cảm nhận của em về sức mạnh của gió qua đoạn thơ trên.

Bài 4 (2 điểm) Đọc phần văn bản dưới đây rồi trả lời câu hỏi

(1) Ngày chưa tắt hẳn, trăng đã lên rồi. (2) Mặt trăng tròn, to và đỏ từ từ lên, sau rặng tre đen của làng xa. (3) Mấy sợi mây còn vắt ngang mỗi lúc mảnh dần rồi đứt hẳn. (4) Trên quăng đồng rộng, cơn gió nhẹ hiu hiu đưa lại, thoang thoang mùi hương thơm mát. (5) Sau tiếng chuông của ngôi chùa cổ một lúc lâu, trăng đã nhô lên khỏi rặng tre. (6) Trời bây giờ trong vắt, thăm thẳm và cao. (7) Mặt trăng đã nhỏ lại, sáng vàng vạc ở trên không và du du như sáo diều. (8) Ánh trăng trong chảy khắp trên cành cây, kẽ lá, tràn ngập trên con đường trắng xóa.

(9) Cành lá sức và đen như mực vắt qua mặt trăng như một bức tranh mực tàu. (10) Bức tường hoa giữa vườn sáng trắng lên, lá lựu dày và nhỏ nhấp nháy như thủy tinh.

(Theo *Đêm sáng trắng* - Thạch Lam)

- Tìm các trạng ngữ có trong phần văn bản trên

- b. Tìm các từ láy trong phần văn bản trên.
c. Chỉ ra các câu là câu đơn, các câu là câu ghép.

Bài 5 (1 điểm) Các từ được gạch chân trong mỗi nhóm dưới đây có quan hệ với nhau như thế nào?

- a. khắc khoải, hồi hộp, bồn chồn, lo lắng
b. thanh xuân, thanh tú, thanh khiết, thanh bình
c. chân trời, chân núi, chân mây, chân tay
d. im ắng, im lìm, yên tĩnh, tĩnh lặng

Bài 6 (6 điểm) Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu:

Giữa hai bên vách đá
Mở ra một khoảng trời
Có gió thoảng, mây trôi
Ổng trời trên mặt đất?
Nhìn ra xa ngút ngát
Bao sắc màu cỏ hoa
Con thác réo ngân nga
Đàn dê soi đáy suối
Giữa ngút ngàn cây trái
Dọc vùng rừng nguyên sơ
Không biết thực hay mơ
Ráng chiều như hơi khói.

- a. Đoạn thơ trên được trích ra từ bài thơ nào, của ai?
b. Em hiểu thế nào là "Ổng trời trên mặt đất"?
c. ghi lại những câu thơ có sử dụng biện pháp nhân hóa và nêu tác dụng của biện pháp nhân hóa đó.
d. Viết đoạn văn khoảng 10 câu nêu cảm nhận của em về vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên qua đoạn thơ trên.

ĐỀ THI VÀO 6 NGUYỄN TẤT THÀNH 2018-2019

Em trả lời câu hỏi và làm bài tập bằng các cách sau:

Khoanh tròn vào từ hoặc chữ cái trước ý trả lời mà em chọn

Viết từ ngữ, ý kiến, câu văn, đoạn văn của em vào chỗ chấm (...)

Câu 1 (1,5 điểm) Tìm các chữ viết sai trong đoạn văn và chữa lại cho đúng:

Cứ thế, chú chim sâu sống qua một mùa nắng ấm. Đến mùa đông. Đây là mùa đầu tiên chú phải chải qua trong đời chú. Vườn cây vào mùa đôngm lá vàng bay nả tả trên nền đất lạnh. Xương giá cuốn quanh ngọn những cành khô. Đêm xuống, gió bắc thổi hun hút. Chú chim sâu rét. Chú đâm lẩn lờn. Chú nằm vo tròn trong cái tổ lá ngái treo đu đưa.

Các chữ viết sai là

Viết đúng

1.	->
2.	->
3.	->
4.	->
5.	->
6.	->

Câu 2 (0,5 điểm) Trong dãy từ sau có 1 từ không cùng nghĩa với các từ còn lại. Đó là từ nào? Vì sao?

thánh thót, líu lo, lách chách, tíu tít, ríu rít

Từ Không cùng nghĩa với các từ còn lại.

Vì các từ còn lại tả Còn từ không tả.....

Câu 3 (0,5 điểm) Quan hệ về nghĩa giữa *tốt* và *xấu* cũng như quan hệ giữa *cao* và từ nào trong những từ sau? Vì sao?

- A. xa
- B. cận
- C. thấp
- D. gần

Quan hệ về nghĩa giữa *tốt* và *xấu* cũng như quan hệ giữa *cao* và Vì chúng đều là hai từ

Câu 4 (0,5 điểm) Chọn quan hệ từ như, vì, cho, để, bằng để điền vào từng chỗ trống cho thích hợp:

- A. mũ len
- B. mũ (cái) lười trai
- C. mũ bơi
- D. mũ người đi xe máy
- E. Con nhớ mang mũ trời nắng đấy.

Câu 5 (0,5 điểm) Điền cặp quan hệ từ thích hợp vào từng chỗ trống trong mỗi câu sau:

- A. gà chịu khó tập bơi nó đã biết bơi.
- B. Âm nhạc đem lại niềm vui cho chúng ta nó còn làm tâm hồn ta đẹp hơn.

Câu 6 (0,75 điểm) Mẹ con đi chợ chiều mới về là một câu còn thiếu dấu câu. Em hãy thực hiện các yêu cầu và trả lời câu hỏi ở dưới.

1. Điền 01 dấu phẩy vào vị trí thích hợp để hoàn thành câu.

Mẹ con đi chợ chiều mới về.

2. Ai đi chợ?

- A. Mẹ đi chợ.
- B. Con đi chợ.
- C. Mẹ và con đi chợ.

3. Ý nào dưới đây đúng với nội dung của câu vừa được em hoàn thành.

- A. Đã đi chợ và đã về.
- B. Chuẩn bị đi chợ.
- C. Đã đi chợ nhưng chưa về.

Câu 7 (0,25 điểm) Câu nào đã được tách đúng bộ phận chủ ngữ và bộ phận vị ngữ của câu?

- A. Hình ảnh bà// ngồi trên bậc cửa mỉm cười sung sướng nhìn các cháu ăn bánh đa ngon lành còn đọng lại mãi mãi trong tâm trí tôi.

- B. Hình ảnh bà ngồi trên bậc cửa//mỉm cười sung sướng nhìn các cháu ăn bánh đa ngon lành còn đọng lại mãi trong tâm trí tôi.
- C. Hình ảnh bà ngồi trên bậc cửa mỉm cười sung sướng// nhìn các cháu ăn bánh đa ngon lành còn đọng mãi trong tâm trí tôi.
- D. Hình ảnh bà ngồi trên bậc cửa mỉm cười sung sướng nhìn các cháu ăn bánh đa ngon lành//còn đọng lại mãi trong tâm trí tôi.

Câu 8 (0,5 điểm) Điền từ ngữ thích hợp vào chỗ trống để có hai câu liên kết:

- A. Nhà tôi có một cây nhãn tơ. Vào cuối mùa xuân nhìnthật thích.
- B. Em rất thích học môn Tiếng Việt đã đem lại cho em tình yêu vẻ đẹp của tiếng nói dân tộc.

Câu 9 (2 điểm) Dưới đây là thông tin về một số cuốn sách.

Thứ tự	Tên sách	Tác giả	Nơi xuất bản
1	Bu Bu kể về cha mẹ (Sách dành cho Bé mẫu giáo học theo chủ điểm)	Hà Yên (kể) Nguyễn Văn Tiến (minh họa)	NXB Trẻ
2	Cần làm gì khi xảy ra hỏa hoạn?	Nguyễn Thị Hiếu Nguyễn Minh Thảo	NXB Giáo dục Việt Nam
3	Giáo dục trẻ mẫu giáo sử dụng năng lượng tiết kiệm, hiệu quả	Trần Thị Thu Hòa Hoàng Thu Hương	NXB Giáo dục Việt Nam
4	Kĩ năng phòng tránh đuối nước	Lý Thị Hằng Nguyễn Minh Huyền (biên soạn)	NXB Giáo dục Việt Nam
5	Tốt-tô-chan cô bé ngồi bên cửa sổ	Tét-su-kô Ku-ro-y-a-na-gi	NXB Thời đại
6	Những truyện hay viết cho thiếu nhi	Vũ Tú nam	NXB Kim Đồng
7	Cây khế	(Truyện cổ tích Việt Nam)	NXB Văn học
8	Học cách ứng xử	Chu Nam Chiếu, Tôn Văn Hiếu	NXB Kim Đồng

1. Theo em, cuốn sách nào có nội dung giáo dục kĩ năng bảo vệ môi trường?

.....

2. Theo em, cuốn sách nào có nội dung gần nhất với nội dung của cuốn “Kĩ năng phòng tránh đuối nước”?

.....

3. Cuốn sách nào kể về truyện dân gian Việt Nam?

.....

4. Trong số những cuốn sách kể trên, 3 cuốn sách nào thuộc loại sách văn học?

.....

Câu 10 (3,0 điểm) Em hãy viết phần thân bài của bài văn theo đề sau:

Có một cây bút đã làm bạn với một học sinh ngoan suốt năm học lớp 5, chứng kiến bạn học sinh ấy chăm chỉ học tập và đạt thành tích tốt thế nào. Em hãy vào vai của cây bút, tả lại hoạt động của bạn học sinh ngoan ấy trong một buổi học.

**ĐỀ THI MINH HỌA SỐ 1 TRƯỜNG THCS & THPT LƯƠNG THẾ VINH
NĂM 2018-2019
(KHÔNG BAO GỒM PHẦN KIẾN THỨC LỊCH SỬ, ĐỊA LÍ, TIẾNG ANH)**

Câu 1. Cho các câu sau:

- a. Cửa không ngon nhà **đông** con cũng hết.
 - b. **Đông** qua xuân tới, cây lại nở hoa.
1. Các từ **đông** trong hai câu trên có quan hệ với nhau như thế nào?
 2. Xác định từ loại của mỗi từ **đông** đó.

Câu 2. Tìm các từ láy trong các từ sau đây:

đền đài, miếu mạo, lúp xúp, loanh quanh, ngọ nguậy, vùi voi, leo trèo, nhọn hoắt

Câu 3. Nghĩ về nơi dòng sông chảy ra biển, trong bài “Cửa sông” nhà thơ Quang Huy viết:

Dù giáp mặt cùng biển rộng
Cửa sông chẳng dứt cội nguồn
Lá xanh mỗi lần trôi xuống
Bỗng... nhớ một vùng núi non.

Em hãy chỉ rõ những hình ảnh nhân hóa được tác giả sử dụng trong khổ thơ trên và ý nghĩa của những hình ảnh đó.

Câu 4. Một buổi đến trường, bỗng nghe thấy tiếng ve râm ran và thấy những chùm hoa phượng nở đỏ rực. Em hãy viết đoạn văn từ 10-12 câu miêu tả cây phượng và nêu cảm xúc của em khi mùa hè đến.

**ĐỀ THI MINH HỌA SỐ 2 TRƯỜNG THCS & THPT LƯƠNG THẾ VINH
NĂM 2018-2019
(KHÔNG BAO GỒM PHẦN KIẾN THỨC LỊCH SỬ, ĐỊA LÍ, TIẾNG ANH)**

Câu 1.

- a. Đặt câu với mỗi từ sau đây: *nhỏ bé, nhỏ nhen*
- b. Hãy cho biết hai từ trên có thể thay thế cho nhau trong hai câu em đã đặt được không? Vì sao?

Câu 2.

- a. Xác định chủ ngữ, vị ngữ của câu sau:
Cô Mùa Xuân lướt đi trên cánh đồng, người nhẹ bỗng, nghiêng nghiêng về phía trước.
- b. Hình ảnh “**Cô Mùa Xuân xinh tươi**” là hình ảnh so sánh hay nhân hóa?

Câu 3. Theo em, trong ba từ *ngọt bùi, ngọt lòng, ngọt lành* từ nào điền vào chỗ trống (...) sẽ làm cho ý thơ hay nhất? Vì sao?

Con xót lòng mẹ hái trái bưởi đào
Con nhạt miệng có canh tôm nấu khế
Khoai nướng, ngô bung, ... đến thế
Mỗi ban mai tỏa khói ấm trong nhà.

(Mẹ - Bằng Việt)

Câu 4. Em hãy viết đoạn văn từ 10-12 câu miêu tả một đêm trăng đẹp.

**ĐỀ THI MINH HỌA SỐ 3 TRƯỜNG THCS & THPT LƯƠNG THẾ VINH
NĂM 2018-2019
(KHÔNG BAO GỒM PHẦN KIẾN THỨC LỊCH SỬ, ĐỊA LÍ, TIẾNG ANH)**

Câu 1. Dòng nào dưới đây chỉ toàn từ láy (ghi lại)

- a. trẻ trung, nhỏ nhẹ, mạnh mẽ, ung dung
- b. mạnh mẽ, êm ái, nhẹ nhàng, lần lượt
- c. khắp khênh, long lanh, mát mẻ, rung rinh
- d. nhẹ nhàng, ầm ầm, đục đẽo, êm ái

Câu 2. Viết câu kể sau thành câu hỏi, câu cầu khiến, câu cảm thán:

Bé Hà hát quan họ.

Câu 3. Viết về mẹ, nhà thơ Trần Quốc Minh đã có những hình ảnh so sánh rất hay trong bài thơ “Mẹ”:

*Những ngôi sao thức ngoài kia
Chẳng bằng mẹ đã thức vì chúng con
Đêm nay con ngủ giấc tròn
Mẹ là ngọn gió của con suốt đời.*

Hãy cho biết: những hình ảnh so sánh trong đoạn thơ đã giúp em cảm nhận được điều gì đẹp đẽ ở người mẹ kính yêu.

Câu 4. Ba lô (cặp sách) là vật dụng gần gũi thân quen với mỗi chúng ta. Em hãy viết đoạn văn từ 10-12 câu miêu tả một chiếc ba lô (hoặc cặp sách) mà em thích nhất.

**ĐỀ THI VÀO LỚP 6 TRƯỜNG THCS & THPT LTV
NĂM 2014-2015**

Câu 1: (3 điểm).

(...) Mầm non vừa nghe thấy
Vội bật chiếc vỏ rơi

Nó đứng dậy giữa trời
Khoác áo màu xanh biếc.

(*Mầm non*, Võ Quảng)

- a. Trình bày nội dung của khổ thơ trên bằng một câu văn.
- b. Trong khổ thơ trên, tác giả đã sử dụng biện pháp nghệ thuật gì và nêu tác dụng của biện pháp nghệ thuật đó?
- c. Từ “mầm non” trong dòng thơ đầu tiên được sử dụng với nghĩa gốc hay nghĩa chuyển? Đặt một câu với từ “mầm non” được dùng theo nghĩa chuyển.

Câu 2: (1 điểm). Phân tích cấu tạo ngữ pháp của các câu dưới đây và cho biết câu nào là câu đơn, câu nào là câu ghép?

- a. Dưới gốc tre, tua tủa những mầm măng.
- b. Đọc theo bờ vịnh Hạ Long, trên bến Đoan, bến Tàu hay cảng Mới, những đoàn thuyền đánh cá rẽ màn sương bạc nối đuôi nhau cập bến, những cánh buồm ướm át như cánh chim trong mưa.

Câu 3: (1 điểm)

Điền các cặp từ trái nghĩa vào chỗ trống để hoàn thành các câu ca dao, tục ngữ sau:

- a. Trống đánh..... kèn thổi.....
- b. Khi vui muốn..... buồn tênh lại.....
- c. Bóc..... cắn.....
- d. Đêm tháng năm chưa nằm đã.....
Tháng mười chưa cười đã.....

Câu 4: (5 điểm).

Em hãy viết một bài văn miêu tả một cơn mưa rào.

----- HẾT -----